MBD 2017, 6 (3): 719 – 729

MESLEKİ BİLİMLER DERGİSİ
ISSN: 2146 - 7420
www.meslekibilimler.com

MAKALE HAKKINDA

Geliş:

EKİM 2017

Kabul:

ARALIK 2017

FİZYOTERAPİSTLERİN MEZUNİYET SONRASI ALDIĞI EĞİTİM, İŞ DOYUMU VE MESLEKİ TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI

INVESTIGATION OF PHYSIOTHERAPISTS POSTGRADUATE EDUCATION, JOB SATISFACTION AND OCCUPATIONAL BURNOUT LEVELS

Zeynal YASACI[a], Rüstem MUSTAFAOĞLU[b], Emrah ZİREK[c], Derya ÇELİK[d]

Öz

İnsan kaynakları yönetiminde eğitim, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik önemli iş psikolojisi konuları kapsamında yer almaktadır. Bu araştırmada fizyoterapistlerin mezuniyet sonrası aldığı eğitim, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi amaçlandı. Araştırma Mart-Eylül 2017 tarihleri arasında farklı istihdam alanlarında çalışan fizyoterapistler üzerinde gerçekleştirildi. Fizyoterapistlerin mezuniyet sonrası eğitim, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi için demografik veri formu, 'Minnesota İş Doyum Ölçeği' ve 'Maslach Tükenmişlik Ölçeği' kullanıldı.

Çalışmaya, farklı alanlarda çalışan 96 fizyoterapist (29,11±6,05 yaş) dahil edildi. Fizyoterapistlerin %23,9'nun yüksek lisans, %11,5'nin ise doktora eğitimi düzeyinde olduğu, %56,2'nin kurs eğitimi aldığı ve %13,5'nin ise en az bir defa kongreye katıldığı görüldü. Akademik personel ile kamu personeli arasında iş doyumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken (p=0,001), diğer kadro durumları arasında istatistiksel olarak bir fark bulunmadı (p>0,05). Akademik personelin iş doyumunun yüksek, kamu personeli ve özel sektör personellerinin ise düşük olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Fizyoterapist, İş Doyumu, Tükenmişlik, Kurs, Eğitim

Abstract

Education, job satisfaction and occupational burnout in human resources management are among the most important issues in business psychology. In this research, it was aimed to examine the level of post-graduate education, job satisfaction and occupational burnout of physiotherapists. The research was conducted on physiotherapists working in different employment fields between March-September 2017. The demographic data form, 'Minnesota Job Satisfaction Scale' and 'Maslach Burnout Scale' were used to determine the post-graduate education, job satisfaction and occupational

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

burnout levels of physiotherapists. 96 physiotherapists (29.11 ± 6.05 years) working in different areas were included in the study.

It was seen that 23.9% of the physiotherapists were in master's degree, 11.5% of them were in the level of doctoral education, 56.2% of them received course education and 13.5% of them attended the congress at least once. There was a statistically significant difference between academic staff and public personnel in terms of job satisfaction (p = 0.001), while there was no statistically significant difference between other staff positions (p> 0.05). Academic personnel were found to have high job satisfaction, while public and private sector personnel were low.

Keywords: Physiotherapist, Job Satisfaction, Burnout, Course, Education

GİRİŞ

Çalışanların başarılı, mutlu ve üretken olabilmeleri için en önemli koşullardan biri olan mesleki doyum, iş ve iş çevresi değerlendirilerek geliştirilen duygusal bir tepkidir. Çalışma koşulları, ücret, iş yükü meslekte yükselme imkanı, kişilerarası ilişkilerde yaşanan sorunlar, mesleki tecrübe, kişinin insanlarla yüz yüze çalışması, yıllık izin miktarı, işteki ruh hali, duygular ve eğitim düzeyi iş doyumunu etkileyen faktörler arasındadır (Derin 2007; Gürsoy, 2013). Sağlık alanında çalışanlarda, yoğun iş yükü, ağır ve ölümcül hastalara bakım verme, gerektiğinde hasta ve yakınlarına duygusal destek vermek zorunda kalma ve sağlık hizmetindeki yetersizlikler, hizmetin ve personelin dengesiz dağılımı gibi nedenler işle ilgili stres ve gerginliğe yol açmaktadır (Aslan vd., 1997). Tükenme ve işe bağlı gerginlik daha çok hekimlik, fizyoterapistlik, hemşirelik gibi insanlarla yoğun ve süreğen ilişkide olan mesleklerde görülmektedir (Aslan vd., 1997; Baycan, 1985).

Mezuniyet sonrası alınan lisansüstü eğitim araştırma yoluyla bilgiye katkıda bulunacak ve gelişen toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak bilim insanı ve öğretim elemanı yetiştirmeyi amaç edinen bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır (Köksalan vd., 2010). Verilen bu programlar bireylerin mesleki alanda donanımlarını artırmak, akademik derinleşmeyi sağlamak ve ilgili iş alanlarında gerekli, nitelikli elemanları yetiştirmek amacındadır. Arıcı'ya göre, bu işlevler; bilim ve sanat üretmek, toplumsal sorunları doğru algılamak, sorunlara çözüm önerileri geliştirmek ve üst düzey insan gücünün yetiştirilmesine katkıda bulunmak olarak ifade edilmiştir (Arıcı, 1997; Köksalan vd., 2010). Eğitim düzeyinin bireylerin iş doyumu ve tükenmişlik düzeylerini etkileyen faktörlerden biri olduğu bilinmektedir.

Tükenmişlik, işi gereği sürekli olarak diğer insanlarla yüz yüze çalışan kişilerde sıklıkla ortaya çıkan bir durumdur (Sünter vd., 2006). Bireyde tükenmişlik, duygusal tükenme ile duyarsızlaşmanın artması, kişisel başarının ve başarı duygusunun azalması ile ortaya çıkmaktadır. İş yükünün ağır, günlük çalışma süresinin uzun olup çalışma koşullarının olumsuz olarak algılanması da mesleki tükenmişliği etkilemektedir. Tükenme sonucunda yaratıcılık yok olur, daha iyisi için uğraş verilmez (Aslan vd., 1997). Bu durum sunulan hizmeti, hizmetin kalitesini doğrudan olumsuz yönde etkilemektedir (Kaçmaz, 2005).

İş doyumu ve tükenmişlik ters bir ilişki içerisindedir, iş doyumu artarken tükenmişlik düzeyleri azalmaktadır. Fizyoterapistlerin yetki ve sorumluluklarını yasal olarak belirleyen bir meslek yasasının bulunmayışı da tükenmişlik ve iş doyumu düzeylerini olumsuz etkilemektedir. Fizyoterapistlerin uzun ve yoğun rehabilitasyon süreci ve işveren-fizyoterapist beklentilerinin örtüşmemesi nedeniyle mesleki gelişim için yeterli süre ve

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

imkanın olmaması, iş doyumunda azalma ve tükenmişlik düzeyini olumsuz etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmamız amacı, fizyoterapistlerin mezuniyet sonrası aldığı eğitim, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerini araştırmaktı.

YÖNTEM

Çalışma Mart-Eylül 2017 tarihleri arasında farklı istihdam alanlarında çalışan fizyoterapistler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu kurumlarda çalışan fizyoterapistlerin iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi için sırasıyla 'Minnesota İş Doyum Ölçeği (MİDÖ)' ve 'Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ)' kullanılmıştır. Katılımcıların demografik bilgilerinin (yaş, cinsiyet, çalışılan sektör, eğitim durumu) sorgulandığı ve MİDÖ ve MTÖ'yü içeren form, elektronik ortamda hazırlanmıştır. Bu form, fizyoterapistlerin kullandığı sosyal medya kanallarındaki özel gruplarda yayınlanmıştır. Formu doldurmak isteyen fizyoterapistler, formu tamamladıktan sonra sisteme kaydetmişlerdir. Formu toplam 117 fizyoterapist cevaplamış, 21 katılımcı formu eksik doldurması nedeni ile çalışmadan çıkarılmış ve çalışma 96 fizyoterapist ile sonlandırılmıştır.

Demografik Veri Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan, fizyoterapistlerin genel özellikleri, mezuniyet sonrası eğitim durumları mesleki konumları ve kurumlarıyla ilişkili verilerin elde edilmesi amaçlanmıştır. Anketin ön yüzünde çalışmanın kapsamı ve amacını belirten ön bilgiye yer verilmiştir. Ankete başlamadan önce fizyoterapistlerin ön bilgiyi okumaları sağlanmıştır. Çalışmaya ve araştırmaya katılmayı kabul edenlerden aydınlatılmış onam alınmıştır.

Minnesota İş Doyum Ölçeği (MİDÖ)

Minnesota İş Doyum Ölçeği, Weiss, Dawis, England ve Lofquist (1967) tarafından geliştirilmiş olup, 20 sorudan oluşan 5'li Likert sisteminde 20-100 arasında puan alınabilen ve puan arttıkça iş doyumunun arttığını gösteren bir ölçektir. Ölçeğin Türkçeye uyarlama ve güvenilirlik çalışması Baycan tarafından yapılmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan 20 olup, orta noktaya düşen 60 ise nötr doyumu ifade etmektedir. Puanların 20'ye yaklaşması doyum düzeyinin düştüğünü, 100'e yaklaşması ise doyum düzeyinin yükseldiğini göstermektedir (Baycan, 1985; Yelboğa, 2007).

Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ)

Maslach Tükenmişlik Ölçeği, Maslach ve Jackson tarafından 1981 yılında geliştirilmiştir. Ölçek 1992 yılında Ergin tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. MTÖ, üç alt ölçekten ve 22 maddeden oluşmaktadır. Alt ölçekler "Duygusal Tükenme (MTÖ-DT)", "Duyarsızlaşma (MTÖ-DYS)" ve "Kişisel Başarıda Düşme (MTÖ-KB)" bölümleridir. Maddeler beş dereceli Likert tipi cevaplanan sorulardan oluşmaktadır. Tükenmişliği yaşamakta olan bireylerde "Duygusal Tükenmişlik'' ve "Duyarsızlaşma" puanlarının yüksek, "Kişisel Başarıda Düşme" puanlarının düşük olması beklenmektedir. Alt ölçeklerden alınabilecek skorlar MTÖ-DT için 0-36, MTÖ-DYS için 0-20, MTÖ-KB için 0-32 arasında değişmektedir. Maslach ve Jackson'a göre tükenmişlik tek bir puanla ifade edilemez bu nedenle alt ölçeklerin sonuçlarının birlikte değerlendirilmesi gerekir(Ergin, 1992).

İstatistiksel analiz

Çalışmada elde edilen veriler SPSS 20.0 (Statistical Package for the Social Sciences) istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Değerlendirmede, ortalama, standart sapma ve frekans dağılımı gibi

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

tanımlayıcı istatistikler yöntemler kullanıldı. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu ‘‘Shapiro-Wilk Testi’’ ile analiz edildi. Katılımcıların mesleki tükenmişlik ve iş doyumu düzeylerinin cinsiyete göre farkının incelenmesi ‘‘Bağımsız Gruplar t-testi’’yle, katılımcıların mesleki tükenmişlik durumlarının kadro durumu ve mesleki tecrübeye göre karşılaştırılması ‘‘tek yönlü varyans analizi ANOVA’’ ile analiz edildi. Değişkenler arası ilişkiler ‘‘Pearson korelasyon’’ analizi ile test edildi. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya katılan fizyoterapistlerin %60,4’ü kadın, %39,6’ı ise erkekti. Katılımcıların yaş aralığı 22-50, ortalamaları 29,11±6,05 yıl idi. Çalıştıkları yıl minimum 1 yıl, maksimum 28 yıl, ortalama çalıştıkları süre ise 6,10±6,01 yıl idi. Çalıştıkları kurumlar incelendiğinde; %26’sı özel eğitim merkezinde, %21,9’u üniversitede, %17,7’si özel hastanede, %15,6’sı eğitim ve araştırma hastanelerinde, %13,5’i devlet hastanelerinde ve %5,2’si ise sağlıklı yaşam merkezlerinde fizyoterapist olarak çalıştığı bulundu. Fizyoterapistlerin kadro durum dağılımları; %18,8’i akademisyen, %33,3 kamu ve %47,9’da özel kurumlar şeklindeydi. Katılımcıların cinsiyet, çalıştığı kurumlar, kadro durumu ve mesleki tecrübelerinin dağılımları, Çizelge 1’de gösterilmiştir.

Çizelge 1: Katılımcıların cinsiyet, çalıştığı kurumlar, kadro durumu ve mesleki tecrübelerinin dağılımı

	Değişkenler	Frekans (n=96)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	58	60,4
	Erkek	38	39,6
Çalıştığı Kurum	Özel eğitim merkezi	25	26,0
	Üniversite	21	21,9
	Özel hastane	17	17,7
	Eğitim ve Araştırma Hastanesi	15	15,6
	Devlet hastanesi	13	13,5
	Sağlıklı yaşam merkezi	5	5,2
	Özel sektör	46	47,9
Kadro Durumu	Kamu personeli	32	33,3
	Akademisyen	18	18,8
Mesleki Tecrübe	1-5 yıl	61	63,5
	6-10 yıl	20	20,8
	11 ≤ yıl	15	15,7

Katılımcıların %78’i mezuniyet sonrasında yüksek lisans, doktora, kurs ve kongre gibi mezuniyet sonrası bir eğitime katıldıklarını belirtmişlerdir. Fizyoterapistlerin %66,6’nın lisans, %23,9’nun yüksek lisans ve %11,5’nin ise doktora eğitimi düzeyinde oldukları görülmüştür. Katılımcıların %56,2’nin mezuniyet sonrası en az bir defa herhangi bir kursa katıldığı ve %13,5’nin ise en az bir defa kongreye katıldıklarını bildirmişlerdir. Katılımcıların %30,2’nin yüksek lisans, doktora, kurs ve kongre gibi mezuniyet sonrası bir eğitime katılmak için kurum izni alabildikleri, %69,8’nin ise kurum izni alamadıkları saptandı. Yüksek lisans, doktora, kurs ve kongre gibi mezuniyet sonrası mesleki gelişime katkı sağlayan eğitimlere katılanların %93,3’ü aldıkları eğitimin klinik uygulamalarına faydalı olduğunu bildirmiştir (Çizelge 2).

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

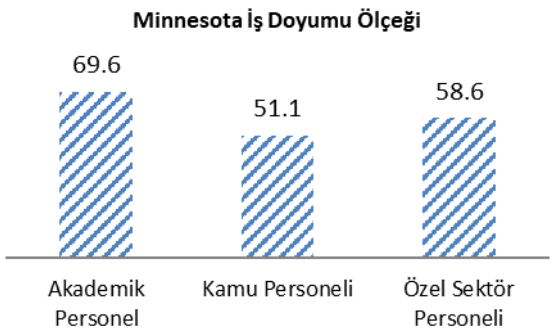
c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

Çizelge 2: Katılımcıların mezuniyet sonrası eğitim olanakları

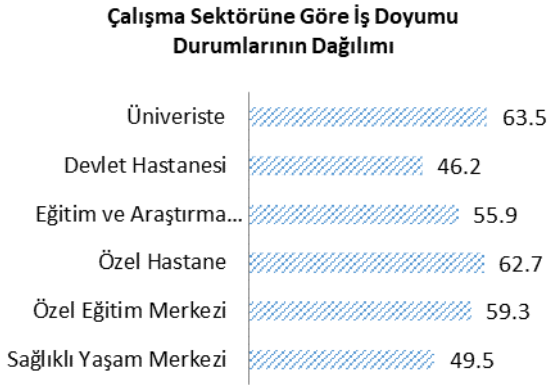
Değişkenler	Frekans (n=96)	Yüzde (%)
Mezuniyet Sonrası Eğitime Katılan	75	78,0
Mezuniyet Sonrası Eğitime Katılmayan	21	22,0
Yüksek Lisans	22	23,9
Doktora	11	11,5
Kurs	54	56,2
Kongre	13	13,5
Yukarıdaki eğitim olanaklarına kurumum izin veriyor	29	30,2
Yukarıdaki eğitim olanaklarına kurumum izin vermiyor	67	69,8
Aldığınız eğitim klinik uygulamalarıma faydalı oldu	70	93,3
Aldığınız eğitim klinik uygulamalarıma faydalı olmadı	5	6,7

Çalışmaya katılan fizyoterapistlerin kadrolarının durumuna göre Minnesota İş Doyumu Ölçeği'nden aldıkları puanlarının dağılımı Şekil 1'de verilmiştir. Buna göre akademik personelin iş doyumu yüksek iken kamu personeli ve özel sektör personellerinin iş doyum düzeyleri düşüktü. Katılımcıların kadro durumlarına göre Minnesota İş Doyumu Ölçeği puanları bakımından karşılaştırıldığında akademik personel ile kamu personeli arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanırken (p=0,001), diğer kadro durumları arasında istatistiksel olarak bir fark bulunmadı (p>0,05).

Şekil 1. Katılımcıların kadro durumlarına göre Minnesota İş Doyumu Ölçeği puanlarının dağılımı

Katılımcıların çalıştıkları sektörlere göre iş doyumlarının dağılımı Şekil 2'de verilmiştir. Minnesota İş Doyumu Ölçeği sonuçlarına göre iş doyumunun en yüksek olduğu sektörün üniversite olduğu, üniversite çalışanlarını özel hastane çalışanlarının izlediği görüldü. İş doyumunun en düşük olduğu sektörün ise devlet hastanesi olduğu görüldü. Mesleki tecrübelerine göre iş doyumu durumu karşılaştırıldığında, 1-5 yıl, 6-10 yıl ve 11 ≤ yıl çalışmış olanlar ile Minnesota İş Doyumu Ölçeğinden aldıkları puanlar açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (p>0,05).

Şekil 2. Katılımcıların çalıştıkları sektörlere göre iş doyumu durumlarının dağılımı

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

Katılımcıların kadro durumlarına ve mesleki tecrübelerine göre Maslach Tükenmişlik Ölçeği alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları Çizelge 3'te verilmiştir. Akademik personelin MTÖ-DT düzeyinin kamu ve özel sektör personeline göre daha düşük olduğu görüldü. MTÖ-DYS düzeyinin ise kamu personelinde akademik ve özel sektör personeline göre daha düşük olduğu saptandı. MTÖ-KB düzeyi bakımından ise özel sektör personelinde akademik ve kamu personeline göre daha yüksek olduğu bulundu. Maslach Tükenmişlik Ölçeği alt boyutları bakımından akademik, kamu ve özel sektör personelleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı (p>0,05). Mesleki tecrübe bakımından Maslach Tükenmişlik Ölçeği alt boyutlarından MTÖ-DT'de 11 ≤ yıl çalışanlarda, MTÖ-KB'de ise 6-10 yıl arasında çalışanlarda daha yüksek MTÖ-DYS'e bakımından ise çalışma süreleri bakımından benzerdi. Çalışma süresi bakımından Maslach Tükenmişlik Ölçeği alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı(p>0,05).

Çizelge 3. Katılımcıların kadro durumu ve mesleki tecrübeye göre mesleki tükenmişlik durumları

Değişkenler		**MTÖ-DT** **Ort±SS**	**MTÖ-DYS** **Ort±SS**	**MTÖ-KB** **Ort±SS**
Kadro durumu	Akademik personel	18,2±4,2	10,3±1,4	11,3±4,3
	Kamu personeli	19,9±5,3	9,5±2,7	12,3±4,1
	Özel sektör personeli	21,2±5,5	10,5±2,3	13,8±4,7
	***p-değeri**	0,81	0,80	0,96
Mesleki tecrübe	1-5 yıl	19,8±5,4	10,2±2,3	12,7±4,4
	6-10 yıl	20,1±5,4	10,1±2,3	13,7±4,7
	11 ≤ yıl	21,9±4,8	10,4±2,6	12,1±4,4
	***p-değeri**	0,39	0,93	0,57

MTÖ-DT;Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duygusal Tükenme, MTÖ-DYS;Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duyarsızlaşma, MTÖ-KB Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Kişisel Başarı
* Tek yönlü varyans analizi ANOVA

Fizyoterapistlerin cinsiyete göre mesleki tükenmişlik ve iş doyumu düzeyleri Çizelge 4'te verilmiştir. MTÖ-DYS boyutu puanının kadınlarda erkeklere göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu görüldü (p=0,04). MTÖ-DT ve MTÖ-KB boyutları bakımından cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmadı (p>0,05). MİDÖ puanı kadınlarda erkeklere göre yüksek olmasına rağmen, istatistiksel olarak fark bulunmamıştır(p>0,05).

Çizelge 4. Katılımcıların çalıştığı kurumlara göre Maslach Tükenmişlik Ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanların dağılımı

Değişkenler	**MTÖ-DT** **Ort±SS**	**MTÖ-DYS** **Ort±SS**	**MTÖ-KB** **Ort±SS**
Üniversite	19,0±4,3	10,1±1,7	12,1±4,5
Devlet Hastanesi	20,5±5,6	10,2±2,9	13,0±4,6
Özel Hastane	20,8±5,2	10,8±2,3	13,5±4,7
Özel Eğitim Merkezi	20,2±5,7	10,4±2,4	12,9±4,5
Eğitim ve Araştırma Hastanesi	20,1±6,4	9,5±2,5	12,8±4,4
Sağlıklı Yaşam Merkezi	23,5±5,0	9,5±3,1	13,0±6,1

MTÖ-DT; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duygusal Tükenme, MTÖ-DYS; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duyarsızlaşma, MTÖ-KB; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Kişisel Başarı

Katılımcıların çalıştığı kurumlara göre Maslach Tükenmişlik Ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanların dağılımı Çizelge 4 'te verilmiştir.

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

Çalışmamızda Duygusal Tükenme (MTÖ-DT)'nin en fazla Sağlıklı Yaşam Merkezinde çalışanlarda, en az ise Üniversite çalışanlarında olduğu görülmektedir. Duyarsızlaşma (MTÖ-DYS) ise Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Sağlıklı Yaşam Merkezi çalışanlarında diğer kurumlara göre en az olduğu saptandı. Kişisel Başarıda Düşme (MTÖ-KB)'nin ise en fazla olduğu kurumların Devlet hastanesi, Özel hastane ve Sağlıklı Yaşam Merkezi çalışanlarında olduğu bulundu.

Çizelge 5: Katılımcıların cinsiyete göre mesleki tükenmişlik ve iş doyumu düzeyleri

Değişkenler	Kadın(n=58) Ort±SS	Erkek(n=38) Ort±SS	*p-değeri
MTÖ-DT	20,5±5,1	19,6±5,8	0,40
MTÖ-DYS	10,6±2,1	9,6±2,5	**0,04**
MTÖ-KB	12,9±4,5	12,7±4,5	0,80
MİDÖ	59,3±15,2	56,3±17,3	0,36

MTÖ-DT; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duygusal Tükenme, MTÖ-DYS; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duyarsızlaşma, MTÖ-KB; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Kişisel Başarı, MİDÖ; Minnesota İş Doyum Ölçeği

* Bağımsız Gruplar t-testi

Katılımcıların yaş, çalışma süresi ve iş doyumu ile mesleki tükenmişlik düzeyi arasındaki ilişki Çizelge 6' da verilmiştir. Katılımcıların yaş ve çalışma süresi ile Maslach Tükenmişlik Ölçeği alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmazken, MİDÖ ile MTÖ-DT (r=-0,29; p=0,003) ve MTÖ-KB (r=-0,32; p=0,001) alt boyutlarında ters yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu saptandı.

Çizelge 6: Katılımcıların yaş, çalışma süresi ve iş doyumu ile mesleki tükenmişlik düzeyi arasındaki ilişki

Değişken	MTÖ-DT	MTÖ-DYS	MTÖ-KB	Yaş (yıl)	Çalış.süresi (yıl)
Yaş (yıl)	r=0,15; p=0,12	r=0,02; p=0,77	r=-0,02; p=0,81		*r=-0,97; p=0,001
Çalışma süresi (yıl)	r=0,16; p=0,13	r=0,05; p=0,57	r=-0,03; p=0,77	*r=-0,97; p=0,001	
MİDÖ	*r=-0,29; p=0,003	r=0,08; p=0,42	*r=-0,32; p=0,001	r=-0,03; p=0,70	r=-0,05; p=0,65

MTÖ-DT; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duygusal Tükenme, MTÖ-DYS; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Duyarsızlaşma, MTÖ-KB; Maslach Tükenmişlik Ölçeği-Kişisel Başarı, MİDÖ; Minnesota İş Doyum Ölçeği

* r= Pearson korelasyon katsayısı

TARTIŞMALAR

Fizyoterapistlik mesleği, kişinin devamlı insan etkileşimi içinde çalışmasını gerektiren bir meslektir. Yoğun bir tempoda çalışması gereken fizyoterapistler, sürekli olarak artan taleplere cevap veremeyerek tükenme yaşayabilmektedirler. Tükenmişlik sendromu sağlık personelinin yaşadığı önemli sorunlardan biridir. Gününün büyük çoğunluğunu çalıştıkları kurumlarda geçiren fizyoterapistlerin daha verimli çalışabilmeleri, hastalarına daha faydalı olabilmeleri için işlerini severek yapmaları, yaptıkları işten memnun olmaları gerekmektedir.

Fizyoterapistlerin mezuniyet sonrası aldığı eğitim, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerini araştırmayı hedefleyen bu çalışma sonuçlarına göre, katılımcıların %78'i mezuniyet sonrasında yüksek lisans, doktora, kurs ve kongre gibi eğitime katıldıkları, bunlardan %23,9'nun yüksek lisans, %11,5'nin doktora eğitimi düzeyinde oldukları, %56,2'nin

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

mezuniyet sonrası en az bir defa herhangi bir kursa katıldığı ve %13,5'nin ise en az bir defa kongreye katıldıkları görüldü. Katılımcıların %69,8'nin mezuniyet sonrası bir eğitime katılmak için kurum izni alamadıkları saptandı. Üstünbaş 2011'in çalışmasında çalışmamızın sonuçlarına benzer olarak, katılımcıların %82.7'si meslekle ilgili gelişmeleri takip ettiğini söylemesine rağmen kurs, kongre ve seminerlere katılım için kurumdan izin alamadıklarını bildiren fizyoterapist oranı %71,2 olduğu ve fizyoterapistlerin %32,7'inin lisansüstü eğitim düzeyinde olduğu bulmuştur (Üstünbaş, 2011). Donohoe ve ark'ın çalışmalarında fizyoterapistlerin %18 yüksek lisans derecesine sahip olduklarını bildirmiştir (Donohoe vd., 1993). Bu çalışmalarda sonuçların çalışmamız sonuçlarına göre düşük oranda olmasının nedeninin daha az katılımcı ile gerçekleştirilmiş olmasından kaynaklandığını düşünmekteyiz.

Çalışmaya katılan fizyoterapistlerin kadrolarının durumuna göre iş doyum düzeyleri karşılaştırıldığında, akademik personelin iş doyumunun yüksek, kamu personeli ve özel sektör personellerinin ise düşük olduğu görüldü. İş doyumunun en yüksek olduğu sektörün üniversite, en düşük olduğu sektörün ise devlet hastanesi olduğu görüldü. Akbaş 2016, çalışmasında çalışmamıza benzer olarak kamuda çalışan fizyoterapistlerin iş doyumlarının düşük olduğunu bildirmiştir. Üstünbaş 2011, ise araştırmasında fizyoterapistlerin iş doyumlarının orta düzeyde olduğunu tespit etmiştir.

Bu çalışmaya katılan fizyoterapistlerin çalışmamızdan farklı olarak büyük çoğunluğunun, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışmakta olduğundan kaynaklandığını düşünmekteyiz. Çalışmamızda kadınların iş doyumu düzeylerinin erkeklere göre yüksek olmasına rağmen, istatistiksel olarak fark olmadığı bulundu. Eker ve ark.'ın fizyoterapistler üzerinde yaptıkları çalışmalarında da çalışmamız sonuçlarına benzer olarak iş doyumunun cinsiyete göre etkilenmediği bulunmuştur(Eker vd., 2004). Erbil ve ark, çalışmamızdan farklı olarak çalışılan kurumun iş doyumunu etkilemediğini, çalışmamıza benzer olarak ise meslek kıdemin iş doyumuna etki etmediği belirtmiştir (Erbil ve Bostan, 2004). Bir diğer çalışmada Gençay 2007, çalışmamız sonuçlarına benzer olarak beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının, çalışılan kurumdaki hizmet süreleri ve meslek kıdemlerinden etkilenmediğini bildirmiştir (Gençay, 2007). Üstünbaş 2011'in çalışmasının sonuçlarına göre de iş doyumu çalışılan kurum, meslek kıdemi ve çalışılan kurumdaki hizmet süresinden etkilenmediğini bildirmiştir (Üstünbaş, 2011).

Çalışmamızda diğer çalışmalardan farklı olarak iş doyumunun çalışılan kurumdan etkilenmesinin sebebinin, çalışmamızda daha fazla kurumun incelenmiş olması ve üniversite personelinin de olmasından kaynaklandığını düşünmekteyiz. Üstünbaş 2011 ve Piyal ve ark'ın ve çalışmalarında yaşın artmasıyla iş doyumunun azaldığı görülmüştür, çalışmamızda farklı olarak yaş ve mesleki kıdemle iş doyumu arasında bir ilişki bulunmamıştır (Piyal vd., 2000; Üstünbaş, 2011). Yazarlar yaşça büyük olan fizyoterapistlerin iş doyumlarının düşük olmasını, iş doyumunu etkileyen faktörün aylık gelirlerinin düşük olmasıyla, genç fizyoterapistlerin iş doyumlarının yüksek olmasını, aylık gelirlerinin yüksek oluşuna ve mesleğe yeni başlayanların henüz duygusal yönden yıpranmalarına neden olacak sorunlarla fazla karşılaşmamış olmalarına bağlı olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Çalışmamızda akademik personelin duygusal tükenme düzeyinin kamu ve özel sektör personeline göre daha düşük olduğu görüldü. Duyarsızlaşmayı düzeyinin ise kamu personelinde akademik ve özel sektör personeline göre daha düşük olduğu saptandı.

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

Kişisel başarıda düşme düzeyi bakımından ise özel sektör personelinde akademik ve kamu personeline göre daha yüksek olduğu bulundu fakat akademik, kamu ve özel sektör personelleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı. Üstünbaş 2011, çalışmasında çalışmamıza benzer olarak kamuda çalışan fizyoterapistlerde kişisel başarıda düşme ve duygusal tükenmenin iş doyumu üzerinde etkin parametreler olduğunu bildirmiştir (Üstünbaş, 2011).

Çalışmamıza katılan fizyoterapistlerin duygusal tükenmişlik, duyarsızlaşma ve kişisel başarıları çalıştıkları kuruma göre farklılık göstermektedir. Özyurt ve ark., 2005 yılında 598 doktor üzerinde yaptığı çalışmada duygusal tükenme ve duyarsızlaşmayı daha az yaşayan doktorların işlerinden daha çok doyum aldıkları ve tükenmişliği daha az yaşadıklarını; kendilerini işlerinde başarılı olarak değerlendiren doktorların işlerinden daha çok doyum aldıklarını ve tükenmeyi daha az yaşadıklarını belirtmiştir(Ozyurt vd., 2006). Çalışmamızda da tükenmişliğin alanları ve iş doyumu arasındaki ilişki bu çalışma sonuçlarına benzerdir. Üstünbaş 2011, çalışmasında fizyoterapistlerin kişisel başarıda düşmenin, çalıştıkları kuruma göre farklılık gösterdiği, duygusal tükenmişlik ve duyarsızlaşmaları ise farklılık göstermediğini bildirmiştir (Üstünbaş, 2011). Yazar, duygusal tükenme ve duyarsızlaşmanın çalışılan kurumla ilişkili bulunmayışını, gönüllülerin genç bir popülasyondan oluşmalarına ve henüz duygusal yönden tükenmemiş ve duyarsızlaşmamış olabileceklerine bağlamıştır. Kavlu ve ark, çalışmasında devlet hastanesinde çalışanların üniversite hastanesinde çalışanlara göre daha fazla duygusal tükenmişlik, duyarsızlaşma hissi yaşadıkları ve kişisel başarı puanlarının daha düşük olduğunu belirtmiştir (Kavlu ve Pınar, 2009).

Limitasyonlar

Çalışmaya katılan fizyoterapistler genç bir popülasyondan oluşmaktadır. Mesleki tecrübesi fazla olan yaşça büyük fizyoterapistlere internet ortamından ulaşılamadığı için çalışmamız yaş bakımından homojen bir dağılım göstermemektedir. Çalışma koşulları, aylık gelir gibi pek çok faktör şehirlere göre farklılık gösterebildiğinde katılımcılar yaşadıkları şehir bakımından sorgulanmamıştır.

SONUÇ

Fizyoterapistlerin mezuniyet sonrası aldığı eğitim, iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerini araştırmayı hedefleyen bu çalışma sonuçlarına göre, katılımcıların büyük çoğunluğu mezuniyet sonrasında yüksek lisans, doktora, kurs ve kongre gibi eğitime katıldıkları fakat, çoğunun mesleki gelişimleri için katılmak istedikleri bu eğitimler için kurumlarından izni almakta zorluk çektikleri belirlendi. Akademik personelin iş doyumunun yüksek, kamu personeli ve özel sektör personellerinin ise düşük olduğu görüldü. İş doyumunun en yüksek olduğu sektörün üniversite, en düşük olduğu sektörün ise devlet hastanesi olduğu ve mesleki tecrübeye göre iş doyumunda anlamlı bir fark olmadığı görüldü. Bununla birlikte akademik personelin duygusal tükenmişlik düzeyinin kamu ve özel sektör personeline göre daha düşük olduğu, duyarsızlaşma düzeyinin ise kamu personelinde akademik ve özel sektör personeline göre daha düşük olduğu, kişisel başarıda düşme düzeyi bakımından ise özel sektör personelinin akademik ve kamu personeline göre daha yüksek olduğu görüldü. Tükenmişlik düzeyine mesleki tecrübenin bir etkisi yok iken, kadınlar erkeklere göre duyarsızlaşma hissi daha fazlaydı. Katılımcıların duygusal tükenmişlik, duyarsızlaşma ve kişisel başarıları çalıştıkları kuruma göre farklılık göstermekteydi. İş Doyumu ile duygusal tükenmişlik ve kişisel

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

başarıda düşme arasında anlamlı ilişki olduğu görüldü.

KAYNAKÇA

Arıcı, H. (1997). Bilim Insanı Yetistirme: Lisansüstü Eğitim Ve Sorunları-Sosyal Bilimler Alanında. Ankara: Turkiye Bilimler Akademisi Bilimsel Toplantı Serileri, 7.

Aslan, H., Aslan, R., Kesepara, C., Alparslan, N., & Ünal, M. (1997). Kocaeli'nde Bir Grup Sağlık Çalışanında Işe Bağlı Gerginlik, Tükenme Ve Iş Doyumu. Toplum Ve Hekim, 12(82), 24-29.

Baycan, A. (1985). An Analysis Of The Several Aspects Of Job Satisfaction Between Different Occupational Groups. Boğaziçi Üniversitesi SBE Doktora Tezi, İstanbul.

Derin, N. (2007). Devlet Hastanelerinde Çalışan Sağlık Personelinin Iş Doyum Düzeyleri Ve Etkileyen Faktörler. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Psikiyatri Hemşireliği Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

Donohoe, E., Nawawi, A., Wilker, L., Schindler, T., & Jette, D. U. (1993). Factors Associated With Burnout Of Physical Therapists In Massachusetts Rehabilitation Hospitals. Physical Therapy, 73(11), 750-756.

Eker, L., Tüzün, E. H., Daskapan, A., & Sürenkök, Ö. (2004). Predictors Of Job Satisfaction Among Physiotherapists In Turkey. Journal Of Occupational Health, 46(6), 500-505.

Erbil, N., & Bostan, Ö. (2004). Ebe Ve Hemşirelerde Iş Doyumu, Benlik Saygısı Ve Etkileyen Faktörler.

Ergin, C. (1992). Doktor Ve Hemşirelerde Tükenmişlik Ve Maslach Tükenmişlik Ölçeğinin Uyarlanması. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları, 22, 25.

Gençay, Ö. A. (2007). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Iş Doyumu Ve Mesleki Tükenmişliklerinin Bazı Değişkenler Açısından Incelenmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 15(2), 765-780.

Gürsoy, N. (2013). Hastane Çalışanlarının İş Doyumu Ve Tükenmişlik Durumlarının Aile Yaşamına Etkisi: Kurum Ev İdaresi Personeli Üzerine Bir Uygulama.

Kaçmaz, N. (2005). Tükenmişlik (Burnout) Sendromu. İstanbul Tıp Fakültesi Dergisi, 68(1).

Kavlu, İ., & PINAR, R. (2009). Acil Servislerde Çalışan Hemşirelerin Tükenmişlik Ve Iş Doyumlarının Yaşam Kalitesine Etkisi. Turkiye Klinikleri Journal Of Medical Sciences, 29(6), 1543-1555.

Köksalan, B., İlter, İ., & Görmez, E. (2010). Sinif Öğretmeni Adaylarinin Sosyo-Kültürel Özellikleri Ve Lisansüstü Eğitim İsteklilikleri Üzerine Bir Çalişma (Firat, Erzincan Ve İnönü Üniversitesi Sinif Öğretmenliği Abd Örneği). Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(3).

Ozyurt, A., Hayran, O., & Sur, H. (2006). Predictors Of Burnout And Job Satisfaction Among Turkish Physicians. Qjm, 99(3), 161-169. Doi:10.1093/Qjmed/Hcl019

Piyal, B., Çelen, Ü., Şahin, N., & Piyal, B. (2000). ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDE ÇALIŞANLARIN İŞ DOYUMU. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası, 53(04).

Sünter, A. T., Canbaz, S., Dabak, Ş., Öz, H., & Pekşen, Y. (2006). Pratisyen Hekimlerde Tükenmişlik, Işe Bağlı Gerginlik Ve Iş Doyumu Düzeyleri. Genel Tıp Dergisi, 16(1), 9-14.

Üstünbaş, G. (2011). Türkiye'de Fizyoterapistlerde Tükenmişlik, Iş Doyumu Ve Yaşam Kalitesi Düzeylerinin Araştırılması

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com

(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Yelboğa, A. (2007). Bireysel Demografik Değişkenlerin Iş Doyumu Ile Ilişkisinin Finans Sektöründe Incelenmesi. Sosyal Bilimler Dergisi, 4(2), 1-18.

a Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, zeynalyasaci@gmail.com

b Dr. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ahiska_1944@hotmail.com

c,Uzm. Fizyoterapist, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, emrah.zirek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar)

d Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, ptderya@hotmail.com